

Michał Pietrzak
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach
Promotor: prof. zw dr hab. Janusz Iskra

Katowice, 15.02.2022r.

**Prof. zw. dr hab.
Krzysztof Prusik**

Odpowiedź na recenzję pracy doktorskiej

Szanowny Panie Profesorze,

Na wstępie chciałbym podziękować za wnikliwą recenzję mojej rozprawy doktorskiej zawierającą cenne i słuszne uwagi oraz za podkreślenie jej wartości poznawczych. Szczególnie istotne w kontekście podniesienia mojego poziomu warsztatu naukowego. Zawarte są w niej uwagi krytyczne, które pozwalają spojrzeć na badany temat z perspektywy doświadczonego i cenionego specjalisty w zakresie wiedzy o kulturze fizycznej. Uwagi Pana profesora pozwolą na zgłębienie przedstawianych w rozprawie doktorskiej zagadnień dotyczących zróżnicowania poziomu wyników sportowych w biegach sprinterskich, ale przede wszystkim podnieść jej walor praktyczny. To właśnie praktyczne zastosowanie badań tematu teorii wyniku sportowego skłoniło mnie do rozpoczęcia dalszego rozwoju naukowego po obronie pracy magisterskiej i zakończeniu mojej skromnej kariery sportowej w biegach sprinterskich.

Rozpoczynając swoją odpowiedź do recenzji Pana Profesora dotyczącej mojej rozprawy doktorskiej, chciałbym nawiązać do cytatu przedstawionego przez Szanownego Pana Recenzenta, również posługując się cytatem, który odzwierciedla moje zmagania z badanym w rozprawie doktorskiej tematem: „Nauka jest jak niezmierne morze. Im więcej jej pijesz, tym bardziej jesteś spragniony.” – Stefan Żeromski.

W odpowiedzi na pierwszą uwagę Recenzenta dotyczącą dysproporcji w objętości między poszczególnymi rozdziałami rozprawy doktorskiej, przypuszczam, że zwrócił Pan Profesor uwagę na rozbudowany 4 rozdział pracy: „Wyniki”- względem pozostałych części rozprawy. Sytuacja ta ma miejsce, ze względu na potrzebę zbadania przez Autora precyzyjnego porównania względem siebie danych statystycznych dotyczących karier 479. sportowców, na które składało się aż 6399 ich wyników sportowych. Jednocześnie przychyliam się do cennej uwagi Recenzenta, zapewniając, że przygotowując rozprawę do publikacji, 4. rozdział zostanie zredagowany do bardziej przystępnej dla czytelnika i zwięzłej formy.

W odniesieniu do uwagi Pana Profesora dotyczącej braku problemu naukowego w treści tytułu rozprawy doktorskiej, chciałbym poinformować Recenzenta, że pierwotny tytuł założeń pracy doktorskiej zaproponowany komisji ds. stopni i tytułów naukowych Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach brzmiał: „Zróżnicowanie karier sportowych w biegach sprinterskich kobiet i mężczyzn”. Ostateczny tytuł rozprawy doktorskiej jest efektem zaleceń członków komisji, którzy zalecili zmianę tytułu na obecny „Zróżnicowanie rozwoju wyników sportowych w biegach sprinterskich”.

W pełni zgadzam się ze wskazanymi przez Pana Profesora uwagami krytycznymi dotyczącymi błędów gramatycznych, stylistycznych i językowych w treści rozprawy doktorskiej. Błędy te nie miały prawa pojawić się i nie przystają do poziomu pracy doktorskiej. Jednocześnie chciałbym Pana Profesora przeprosić i zapewnić, że wynikają z mojego przeoczenia i są efektem niedociągnięć, które zostały już poprawione. Pragnę jednocześnie zapewnić Pana Profesora, że w przyszłości wykażę się dużo większą cierpliwością i starannością w redagowaniu tekstów naukowych, czego efektem będzie przejrzysta, spójna oraz wolna od błędów treść publikacji rozprawy. Wskazane przez Pana Profesora niedociągnięcia traktuję jako cenną naukę na przyszłość, jednocześnie sygnał o potrzebie ciężkiej pracy nad własnymi słabościami językowymi.

Dziękuję za zwrócenie uwagi dotyczącej budowania w treści rozprawy doktorskiej zdań wielokrotnie złożonych, w których brakuje sensu logicznego. Przyznam, że wielokrotnie studiowałem końcową część pracy, a mimo to nie udało się uniknąć błędów, które wpływają na obniżenie jej jakości stylistycznej. Doceniam i dziękuję za ich szczegółowe wskazanie w konkretnym miejscu pracy. Wyróżnione przez Recenzenta zdania winny brzmieć następująco:

s.75. „Badane sprinterki osiągały mistrzowskie rezultaty sportowe ($\geq 99\%$ SB) w wieku 22-29 lat. Mężczyźni tak wysoki poziom wyników sportowych osiągnęli w wieku 21 lat, również utrzymując ten poziom do 29. roku ich życia.”

s.81. „Badając przebieg kariery sportowej najszybszych sprinterów świata w biegu na dystansie 100 m w podziale na grupę charakteryzującą się intensywnym ($n=28$) oraz progresywnym ($n=22$) tempem rozwoju poziom wyników sportowych zauważyć należy, że zawodnicy pierwszej grupy rozpoczynali rywalizację średnio 3 lata wcześniej ($n \geq 10$). Zawodnicy późno dojrzewający kontynuowali rywalizację sportową na tym dystansie średnio 5 lat dłużej. Możliwość utrzymania mistrzowskiego poziomu wyników sportowych nie różnicował obu badanych grup, wynosząc dla każdej z nich 6 lat.”

s.82. „Polscy zawodnicy specjalizujący się w biegu na dystansie 100 m, charakteryzujący się intensywnym poziomem rozwoju wyników sportowych (n=28), rozpoczęli rywalizację sportową na tym dystansie w wieku 16 lat. Zawodnicy charakteryzujący się progresywnym tempem rozwoju wyników sportowych (n=22), swoją specjalizację rozpoczęli 2 lata później, w wieku 18 lat (n ≥10). Mistrzowski poziom wyników sportowych na poziomie krajowym w obu badanych grupach kształtował się na poziomie ≤ 10,50 s i był możliwy do utrzymania przez 3 lata kariery sportowej wśród badanych zawodników charakteryzujących się intensywnym tempem rozwoju wyników sportowych (wiek 21-23 lat). Zawodnicy charakteryzujący się progresywnym tempem rozwoju wyników sportowych utrzymywali ten wysoki poziom wyników sportowych przez 6 lat ich kariery zawodniczej.”

s.88. „Analizując przebieg mistrzostwa sportowego badanych grup o różnym tempie rozwoju poziomu wyników sportowych należy zaznaczyć, że zawodniczki charakteryzujące się intensywnym tempem rozwoju wyników sportowych rozpoczęły rywalizację sportową średnio 3 lata wcześniej i kontynuowały swoją karierę sportową średnio 4 lat krócej.”

s.107. „W analizie rozwoju karier sportowych najszybszych sprinterów z Polski i świata uwzględniono reprezentatywne, 50- osobowe grupy sprinterek i sprinterów. Zawodników tych podzielono na poszczególne konkurencje sprinterskie oraz międzypłciowe, co przyczynia się do uwiarygodnienia wyników podjętych badań.”

Przychyłam się do stwierdzenia Pana Profesora, że na str. 17. i 23. brakuje podsumowania autorskim komentarzem, o który zaprezentuje w tej części odpowiedzi do recenzji rozprawy doktorskiej. Dołączenie do strony nr 17. po zdaniu „Mistrzyni Polski objęte badaniami charakteryzowały się dużym przedziałem wieku uzyskiwania rekordowych wyników- od 19. do 29. roku życia.” części: „Przeprowadzona przez Krawca analiza przebiegu karier sportowych i wieku mistrzostwa sportowego w sprinterskich konkurencjach lekkoatletycznych dowodzi specyficzności zakresu wieku osiągnięcia rekordowego poziomu wyników sportowych. Wyznaczanie modelowego przebiegu kariery sportowej na bazie analizy karier sportowych wyłącznie medalistów mistrzostw Polski może prowadzić jednak do wyciągnięcia nie do końca rzetelnych wniosków. Należy zaznaczyć, że każda kariera sportowa jest inna, uwarunkowana wieloma czynnikami, a bardziej szczegółowe i trafne wnioski zostaną wyciągnięte dzięki analizie danych dotyczących przebiegu karier sportowych znacznie większej ilości zawodników danej konkurencji.”. Strona 23. powinna zawierać dodatkowy komentarz, kończący 1. rozdział dysertacji, mianowicie: „Badania Plewni nasuwają wnioski, że tylko wybitni sportowcy są w stanie kontynuować z sukcesami swoją karierę sportową od wieku juniora do seniora. Podstawą takich zdolności jest przede wszystkim właściwy dobór

parametrów treningowych do dojrzałości biologicznej młodego zawodnika przy jednoczesnym wyznaczaniu realistycznych celów sportowych. Jeżeli obciążenia treningowe przewyższają będą możliwości adaptacyjne i regeneracyjne ciała młodego sportowca, przedwcześnie wyeksploatowani młodociani zawodnicy nie będą w stanie czynić dalszych postępów. Dotykać ich będą częste kontuzje, co doprowadzi do obniżenia poziomu sportowego, a w konsekwencji przedwczesnego zakończenia ich kariery sportowej.

Nawiązując do uwag Pana Profesora dotyczących braku postawienia hipotez badawczych, prezentuje je poniżej, dołączając je do treści 2. rozdziału rozprawy doktorskiej.

1. Optymalny wiek mistrzostwa sportowego w lekkoatletycznych konkurencjach szybkościowych mieści się w szerokim zakresie- 20-30 lat. Dotyczy to wszystkich dystansów sprinterskich.
2. Polscy sprinterzy uprawiają biegi sprinterskie znacznie krócej w porównaniu z najlepszymi zawodnikami świata.
3. Nie można zdecydowanie określić różnic w przebiegu mistrzostwa sportowego w biegach na różnych dystansach sprinterskich a także w grupach kobiet i mężczyzn.
4. Najlepszy rezultat w sezonie poprzedzającym rekordowy wynik jest dobrym prognostykiem do sukcesów sportowych w sezonie następnym.
5. Przebieg karier sportowych biegaczy XXI wieku zdecydowanie różnicuje kariery sportowe zawodników charakteryzujących się intensywnym i progresywnym tempem rozwoju wyników sportowych
6. Parametrem decydującym o przyszłych sukcesach sportowych w biegach sprinterskich jest poziom wyników w kategorii juniora (U20).

Pan Profesor w recenzji rozprawy doktorskiej zwrócił uwagę, że „Sposób przedstawienia metod badawczych odbiega od przyjętego w kanonie metodologicznym” oraz że „Protokoły badawcze” nie są metodą w klasycznym rozumieniu nauki. Chciałbym zaznaczyć, że przyjęcie takiej nomenklatury, być może nie jest klasyczne w stosunku do przyjętych procedur badawczych, jednakże metody te zostały wcześniej wykorzystane w publikacjach naukowych oraz podczas konferencji międzynarodowych. Można przyjąć, że wykorzystana metoda analizy jest metodą kwerendy materiałów źródłowych, jednakże przyjęcie 3 sposobów analizy wyników rozszerza tą metodę o oryginalny pomysł.

W nawiązaniu do uwagi Pana Profesora o niestosowności dołączenia w części dyskusji tabel 43-47, chciałbym wytłumaczyć, że taki zabieg był celowy oraz przemyślany. Wiązał się

on z rozbudowaną analizą wyników badań w rozdziale 4. dysertacji. W związku z tym postanowiłem o wprowadzeniu tabel 43-44 i 47 do dyskusji, dzięki którym w bardziej czytelny i skonsolidowany sposób mogłem porównać wyniki dotychczasowych badań naukowych do uzyskanych wyników dysertacji. Jednocześnie po analizie sugestii Pana Profesora, uważam, że w ostatecznym rozrachunku był to zabieg wymuszony zbyt obszernym, 101- stronicowym rozdziałem 4. „Wnioski”. Gdybym pohamował zapędy zbyt dogłębnej analizy zebranych wyników badań, a 4. część dysertacji byłaby bardziej zwięzła i konkretna, nie byłoby potrzeby wprowadzania tabel 43-44 i 47. do części dyskusji. Jednocześnie tabele 45. i 46. ukazują wyniki badań Hanleya, nie Autora dysertacji. W związku z tym, nie miałem prawa wprowadzić ich do jakiegokolwiek części rozdziału 4. rozprawy doktorskiej. Prezentacja wyników badań Hanleya w postaci tabel 45. i 46. miały za zadanie uniknięcia szumu informacyjnego w części dyskusji, której nie ustrzegłem się w części 4. rozprawy doktorskiej pt., „Wnioski.” Hanley przeanalizował 986 przebiegów karier sprinterów uczestniczących w młodzieżowych mistrzostwach Europy- 460 sprinterek oraz 526. sprinterów. Ukazanie wyników tych badań w formie zwartej tabeli pozwoliło na zmniejszenie objętości dyskusji, która de facto i tak jest obszerna, gdyż 19 stronicowa.

Pan profesor w recenzji pracy doktorskiej zwrócił słuszną uwagę na fakt, że wnioski nie w pełni pokrywają się z kontekstem pytań badawczych oraz wskazał, że wnioski powinny zostać sformułowane w bardziej zwięzły sposób. Jako Autor tej dysertacji przychyliam się do opinii Pana Profesora w tym zakresie. Umiejętność przekazywania wyników badań w precyzyjny i jasny sposób uznaję za uwagę kluczową ze strony Recenzenta. Przyznaję, że mnogość uzyskanych danych wpłynęła na zbyt rozbudowaną formę wnioskowania, której celem było przekazanie jak największej ilości analizy wyników płynących z ogromu zebranego materiału badawczego. Uwaga Pana Profesora jest tym samym niezwykle trafna i skłania mnie do wytężonej pracy nad poprawnością formułowania tej część metodologii badań w przyszłości.

Nawiązując do sugestii Pana Profesora w zakresie poszerzenia wniosków rozprawy doktorskiej o walory aplikacyjne, chciałbym poinformować Recenzenta, że wspólnie z Promotorem zdecydowaliśmy się na celowe pominięcie tej części pracy doktorskiej. Niektórzy z wykładowców studiów doktoranckich AWF Katowice uważają, że wartości aplikacyjne (praktyczne) nie są częścią pracy naukowej. Jednakże wnioski praktyczne płynące z badań przeprowadzonych na potrzeby dysertacji zostaną przedstawione podczas obrony publicznej.

Kończąc swoją odpowiedź do recenzji dysertacji przygotowanej przez Pana Profesora, chciałbym jeszcze raz podziękować Panu Profesorowi za liczne uwagi dotyczące przygotowania naukowego i edytorskiego pracy. Uwagi te stanowią nieocenioną pomoc w dopracowaniu publikacji, zmuszają jednocześnie do autorefleksji nad słabościami, które bezwzględnie należy wyeliminować rozważając dalszy rozwój naukowy. Mam szczerą nadzieję, że przygotowane przeze mnie odpowiedzi wypełniły oczywiste braki w rozprawie doktorskiej, nadając pracy większej wartości merytorycznej, ale przede wszystkim praktycznej. Dziękuję również za poświęcony przez Pana Profesora czas w przygotowanie recenzji mojej rozprawy doktorskiej.